

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-3-44 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 15-32/456-139
Karar Tarihi : 28.07.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN,
Dr. Metin ARSLAN

B. RAPORTÖRLER: Cumhur Atalay HATİPOĞLU, Name AKÇA

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : G3 Global Grain Group Ltd.
Temsilcisi: Av. Zümrüt Esin, Av. Hakkı Can Yıldız
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No:2 Maya Park Tower 2
Akatlar/Beşiktaş 34335 /İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Kanada Buğday Kurulunun Bunge Canada ve SALIC Canada Ltd. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 01.07.2015 tarihinde giren yazıyla tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 10.07.2015 tarih ve 2015-3-044/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bahse konu işlem, Kanada Buğday Kurulunun (CWB, Hedef Şirket) ortak kontrolünün, Bunge Canada (BUNGE) ve SALIC Canada Ltd. (SALIC) tarafından, bu işlemi gerçekleştirebilmek için kurulmuş G3 Global Grain Group Limited (G3) aracılığıyla devralınması işlemidir.
- (5) İşlemin iki aşamada gerçekleşmesi öngörülmüştür. İlk aşama CWB'nin %(.....) oranındaki hissesinin G3 tarafından alınması, ikinci aşama ise %(.....)'luk hissenin CWB'ye tahıl sağlayan Kanadalı çiftçilere/üreticilere fayda sağlaması amacıyla kurulacak olan Çiftçi Birliği adına ihraç edilmesidir. Çiftçi Birliği her ne kadar CWB'nin hissedarı haline gelecek olsa da Hedef Şirket üzerinde herhangi bir kontrol hakkına sahip olmayacaktır.
- (6) CWB'nin hisselerinin %(.....)'ini elinde bulunduracak olan G3'ün %(.....)'i BUNGE'ye %(.....)'u ise SALIC'e ait olacaktır.
- (7) Taraflar arasında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesi kapsamında BUNGE ve SALIC'in bu iş için kurulması planlanan özel maksatlı şirket G3 aracılığıyla Hedef Şirket'in ortak kontrolüne sahip olacakları belirtilmiştir. 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasında "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir*" düzenlemesi yer almaktadır. Bu çerçevede, bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak

değerlendirilebilmesi için “ortak kontrol” ve “tam işlevsellik (bağımsız iktisadi varlık)” koşullarını taşıması gerekmektedir.

- (8) Ortak kontrol kavramı, Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'da (Kılavuz) işlenmiştir. Kılavuz'un 48. paragrafına göre; *“İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişi başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahipse ortak kontrolden söz edilecektir. Bu anlamda belirleyici etki bir teşebbüsün stratejik ticari davranışlarını belirleyen eylemleri engelleme yetkisi anlamına gelir. Belirli bir hissedara bir teşebbüste stratejik kararları belirleme yetkisi veren tek kontrolün aksine, ortak kontrolün özelliği iki ya da daha fazla ana şirketin önerilen stratejik kararları reddetme yetkisinden kaynaklanan kilitleme olasılığıdır. Ortak kontrole sahip hissedarlar ortak girişimin ticari politikasına karar verirken ortak bir anlayışa sahip olmak ve işbirliği yapmak zorundadır. Hissedarlar (ana şirketler) kontrol edilen teşebbüsle (ortak girişim) ilgili önemli kararlarda mutabakata varmak zorundaysa ortak kontrol söz konusudur.”*
- (9) Bu çerçevede, taraflar arasında imzalanan Hissedarlık Sözleşmesi'nin ortak kontrolün varlığına işaret edebilecek nitelikteki maddeleri incelenmiş ve oybirliğinin arandığı kararların; Kılavuz'da geçen ve bir teşebbüsün stratejik ticari davranışlarını belirleyen eylemleri engelleme yetkisi anlamına gelebilecek belirleyici etki olarak tanımlanan stratejik kararlar niteliğinde olduğu görülmüştür. Dolayısıyla ortak girişimin şartlarından biri olan ortak kontrol şartının sağlandığı anlaşılmıştır.
- (10) Ortak girişimler bakımından aranan unsurlardan bir diğeri de, işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşımasıdır. Bu unsur ile ifade edilen temel amaç, ortak girişimin, kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanabilmesini sağlamaktır. Kılavuz'un 80. paragrafında belirtildiği üzere; *“Bir ortak girişimin tam işlevsel bir teşebbüs olabilmesi için operasyonel bakımdan iktisadi bağımsızlığa sahip olması gerekmekte olup, bu durum stratejik kararların alınmasında da ana teşebbüslerden bağımsız hareket edebileceği anlamına gelmez. Aksi bir değerlendirmede, ortak kontrol edilen bir teşebbüs hiçbir zaman tam işlevsel bir ortak girişim olarak nitelendirilemeyecek ve dolayısıyla [2010/4 sayılı] Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şart hiçbir zaman yerine getirilemeyecektir. Bu nedenle tam işlevsellik unsurunun sağlanabilmesi için ortak girişimin operasyonel bakımdan bağımsız olması yeterlidir.”* Bu bağlamda, bir ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki nitelikleri taşıması gerekmektedir:
- Bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olunması
  - Ana şirketlerin belirli bir işlevi ötesinde faaliyet gösterme
  - Satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olunmaması
  - Kalıcı olarak faaliyet gösterme
- (11) CWB'nin işlem sonrasında aynı pazarda faaliyet gösteren benzer teşebbüslerin normal olarak gösterdiği bütün faaliyetleri göstermeye devam edeceği, günlük operasyonlarını yönetmek için bağımsız bir yönetimi olacağı, kendi bağımsız faaliyetlerini herhangi bir süreye bağlı kalmaksızın tek başına yürütebilmesi için gerekli olan sermaye, personel ve varlıklara (maddi ve maddi olmayan) da erişimi bulunacağı tespit edildiğinden tam işlevsellik şartının sağlandığı kanaatine varılmıştır.
- (12) Tam işlevsellik şartı çerçevesinde yukarıda sayılan haller CWB'nin bağımsız bir iktisadi varlık olarak faaliyet göstermesini ve Kılavuz'da belirtilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanabilme şartını yerine getirmektedir. Dolayısıyla CWB'nin ortak girişim olmak

için gerekli olan iki unsuru da sağladığı ve başvurunun 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna varılmıştır.

- (13) Daha sonra, işlem sonucunda bir hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olup olmadığı incelenmiştir. 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre bir birleşme veya devralmanın Kurul iznine tabi olabilmesi için "İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi" veya "Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, ... Türkiye cirosunun otuz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi" aşması gerekmektedir. Tarafların ciroları incelendiğinde öngörülmüş olan eşiklerin aşıldığı, bu nedenle söz konusu işlemin izne tabi olduğu görülmüştür.
- (14) İşlemin izne tabi olduğu tespitinden sonra, söz konusu işlem sonucunda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olup olmayacağı hususu irdelenmiş ve bu kapsamda etkilenen pazarların mevcut olup olmadığına bakılmıştır. 2010/4 sayılı Tebliğ ekinde yer alan bildirim formunda; etkilenen pazarlar, bildirim konusu işlemten etkilenme ihtimali olan ve taraflardan en az ikisinin aynı ürün pazarında veya taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyette bulunduğu bir ürün pazarının alt veya üst pazarında faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları olarak tanımlanmıştır.
- (15) İşlem taraflarının faaliyet alanlarına ilişkin bilgiler ışığında tarafların Türkiye'deki faaliyet alanları değerlendirildiğinde; SALIC'in Türkiye'de fiziksel veya finansal anlamda hiçbir mevcudiyeti veya malvarlığının bulunmadığı, ancak SALIC'in iştiraki olan Suudi Arabistan Krallığı Kamu Yatırım Fonu'nun (PIF) hissedarı olduğu National Commercial Bank'ın Türkiye'de kurulu Türkiye Finans Katılım Bankası'nda %(.....) oranında hissedarlığı bulunduğu anlaşılmıştır.
- (16) Diğer tahıl şirketleri ile yaptığı elleçleme sözleşmeleri aracılığıyla, çiftçilerden tahıl temin eden Hedef Şirket'in de Türkiye'de herhangi bir mevcudiyeti bulunmamaktadır. Taraflardan yalnızca BUNGE, Türkiye'de faaliyet göstermektedir. Bunge Türkiye, tedarik ettiği yağlı tohumları işlemekte ve dağıtımını gerçekleştirmekte; ayrıca pirinç, mısır ve buğday özelinde ticari faaliyetlerde bulunmaktadır.
- (17) Tarafların faaliyet alanları değerlendirildiğinde; Hedef Şirket'in Türkiye'de herhangi bir mevcudiyetinin bulunmadığı, PIF'ın Türkiye'de faaliyet gösteren Türkiye Finans Katılım Bankası'nda bulunan hissedarlığı dışında Türkiye'de bir faaliyetinin mevcut olmadığı, bu faaliyet göz önünde bulundurulsa dahi BUNGE ile faaliyet alanlarının örtüşmediği bilgisinden hareketle işlem neticesinde etkilenen pazar olmayacağı, dolayısıyla işlemin rekabetçi bir endişe taşımayacağı, işlem sonucunda hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanısına varılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin

15-32/456-139

ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.